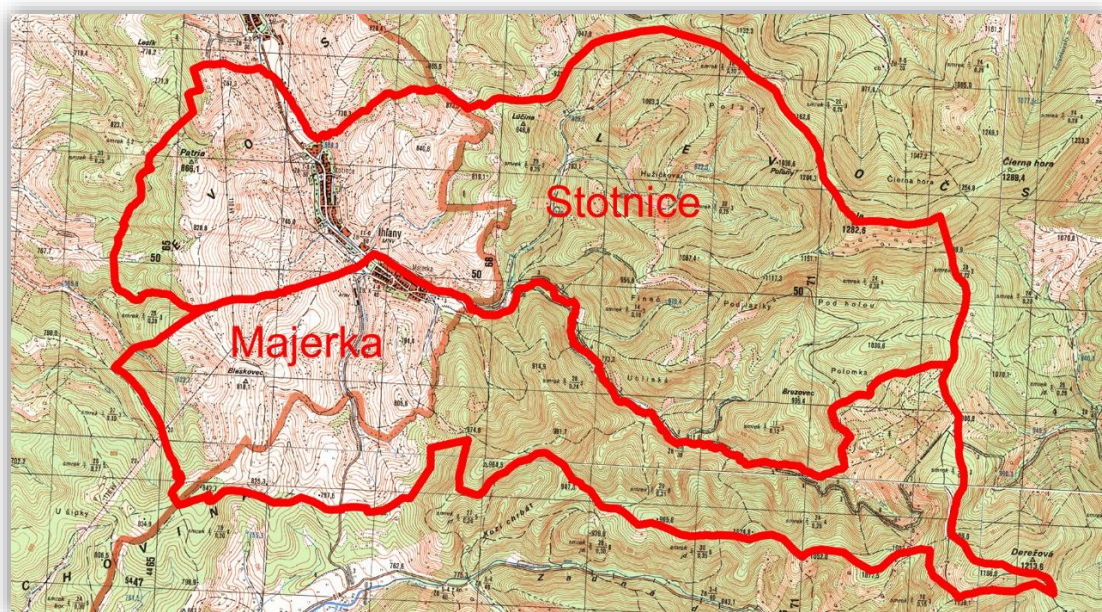

krajinnoekologický plán obce

I H Ľ A N Y

spracovateľ: Akad.arch. Ing. Ján Jariabka

vypracoval: Mgr. Jana Jariabková, PhD.

odborný asistent: Bc. Peter Jariabka

obstarávateľ: obec Ihľany

poverený obstarávateľ: Ing. Jaroslav Lizák

OBSAH

1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	3
1.1 VYMEDZENIE ÚČELOVÝCH KRAJINNÝCH CELKOV V RÁMCI RIEŠENÉHO ÚZEMIA	3
2. DOSTUPNÉ PODKLADY O ÚZEMÍ	5
3. KRAJINNOEKOLOGICKÁ ANALÝZA	5
3.1 ABIOTICKÉ ZLOŽKY	5
Reliéf.....	5
Horniny.....	7
Povrchové a podzemné vody.....	12
Pôdy.....	13
Klíma.....	14
3.2 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA	15
Lesná vegetácia.....	15
Nelesná drevinová vegetácia.....	17
Trvalé trávnaté porasty.....	18
Orná pôda a trvalé kultúry.....	19
Vodné plochy a toky.....	19
Prvky bez vegetácie.....	19
Sídlné a technické prvky (antropogénne prvky)	19
3.3 OCHRANA KRAJINY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY	22
Chránené územia prírody a lokality.....	22
Ekologicky významné segmenty.....	23
3.4 STRESOVÉ JAVY A ZDROJE	23
Prírodné stresové javy.....	23
Sekundárne stresové javy.....	24
4. KRAJINNOEKOLOGICKÁ SYNTÉZA	24
4.1 SYNTÉZA ABIOTICKÉHO KOMPLEXU	25
4.2 SYNTÉZA SÚČASNEJ KRAJINNEJ ŠTRUKTÚRY	25
5. KRAJINNOEKOLOGICKÁ INTERPRETÁCIA	25
5.1 ESTETICKÉ VNÍMANIE KRAJINY.....	25
5.2 ENVIROMENTÁLNE PROBLÉMY	25
6. KRAJINNOEKOLOGICKÉ HODNOTENIE.....	26
6.1 NAVRHOVANÉ ČINNOSTI A VYUŽÍVANIE	26
7. KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN – EKOLOGICKY OPTIMÁLNE PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A VYUŽÍVANIE ÚZEMIA	27
7.1 ALTERNATÍVNY EKOLOGICKÝ VÝBER	27

7.2 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN	27
7.3 KRAJINNOEKOLOGICKÉ OPATRENIA	28
8. ZÁVER	29

KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN OBCE IHĽANY

1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Územie obce Ihľany sa rozprestiera na dvoch katastrálnych územiach, k.ú. Stotince a k.ú. Majerka. Leží v Prešovskom samosprávnom kraji, okres Kežmarok. Z geomorfologického hľadiska leží na území Levočských vrchov. Katastrálne územie obce priamo hraničí s katastrálnymi územiami obcí: na severe Jurské a Holumnica, na východe Jakubany, na juhu Ľubica a Ľubické Kúpele, na západe Krížová Ves. Západná hranica katastra je súčasťou hranice Kežmarského a Levočského okresu.

Obr. 1: Vymedzenie k.ú. obce Ihľany

1.1 VYMEDZENIE ÚČELOVÝCH KRAJINNÝCH CELKOV V RÁMCI RIEŠENÉHO ÚZEMIA

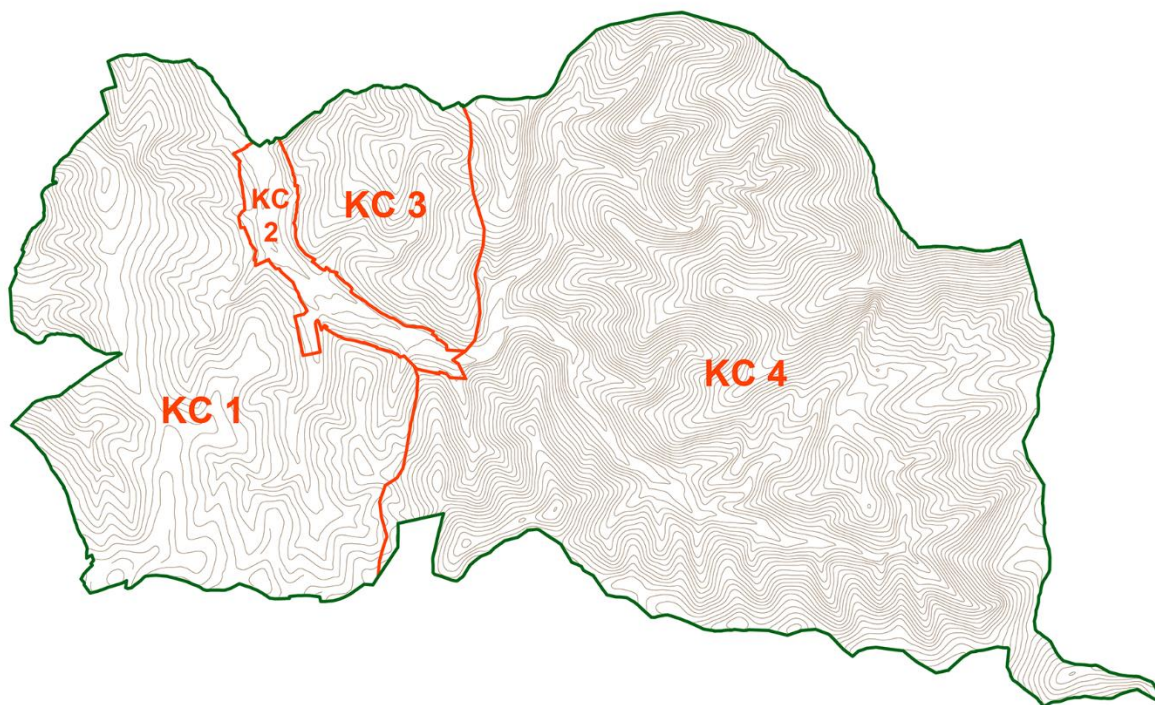
V dôsledku značnej geografickej a funkčnej diferenciácie daného územia je kataster obce rozdelený na štyri krajinné celky:

KC 1 – východne od urbanizovaného pásma

KC 2 – urbanizované pásmo

KC 3 – severozápadne od urbanizovaného územia

KC 4 – lesné územie na západnej časti katastra

Obr. 2: Vymedzenie krajinných celkov v k.ú. obce Ihľany

KC 1: územie tohto krajinného celku patrí prevažne do poľnohospodárskeho pôdneho fondu s najväčším zastúpením trvalých trávnych porastov. Rozprestiera sa juhozápadne a západne od urbanizovaného územia obce. Západný okraj krajinného celku tvorí pás lesných pozemkov. Územie je prevažne pahorkaté, s množstvom terás. Najvyšším bodom KC I je vrch Patria s nadmorskou výškou 866 m.n.m. Hrebeňom pokračujúcim prevažne južným, neskôr juhovýchodným smerom sa dostaneme na vrch Bleskovec, s nadmorskou výškou 818 m.n.m.

KC 2: zastavané územie obce sa rozprestiera po oboch stranách Holumnického potoka. Od severnej hranice riešeného územia sa tiahne južným, neskôr juhovýchodným smerom. Terén je prevažne rovinatého charakteru. Os územia tvorí hlavná cesta III. triedy III/3099. Jedná sa o pomerne kompaktné a celistvé urbanizované osídlenie vidieckeho charakteru s prevažne rodinnou zástavbou.

KC 3: sa rozprestiera severovýchodne od zastavaného územia. Terén je mierne zvltnený, prevažne západnej až juhozápadnej orientácie.

KC 4: územie tohto krajinného celku tvorí najrozsiahlejšiu časť riešeného územia. Zaberá približne polovicu územia obce Ihľany a je tvorený lesnými pozemkami. Členitosť územia je najvýraznejšia z celého riešeného územia. Najvyšším bodom je vrch Ihla s nadmorskou výškou 1282 m.n.m., nachádzajúci sa na hranici s katastrom obce Holumnica. Územie je pramennou oblasťou troch malých tokov, tvoriacich postupne pravostranné prítoky Holumnického potoka, konkrétne potok Peklo, Kobylí potok a potok Ihla prameniáci na západnom úpätí rovnomenného vrchu Ihla.

2. DOSTUPNÉ PODKLADY O ÚZEMÍ

- RÚSES VÚC Prešovského kraja
- kniha „Ihľany v minulosti a dnes“ od Dr. Juraja Tomečka a RNDr. Emila Valeka
- podklady dodané povereným obstarávateľom ÚP

3. KRAJINNOEKOLOGICKÁ ANALÝZA

3.1 ABIOTICKÉ ZLOŽKY

Reliéf

Podľa geomorfologického členenia patrí územie obce Ihľany do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy: Karpaty, provincie: Západné Karpaty, subprovincie: Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti: Podhôlna-magurská a celku: Levočské vrchy. Územie zasahuje dva podcelky: Levočská vysočina a Levočská vrchovina, ktorú tvoria časti: Kolačkovský chrbát a Ľubické predhorie. Reliéf územia je typická vrchovina.

Levočské vrchy buduje vnúrokarpatský flyš. Najstaršie vrstvy sú tvorené hrubozrnnými zlepenkami, brekciami, zložené z okruhliakov vápnitých a kryštalicích hornín. Ojedinele sa v nich vyskytujú polohy pieskovcov a ílovcov. V nadloží zlepecnového súvrstvia ležia glaukonitické pieskovce, miestami modrosivé doskovité vápence s bridlicami a vložkami zlepecov. Do nadložia pribúdajú bridličnaté polohy, až ílovce prevládnu nad pieskovcami.

KC 1: forma reliéfu – výrazne modelovaná pahorkatina

sklonitosť – od 3° až 17°, na niektorých miestach až 25°

charakteristická priemerná hodnota 12°

orientácia – od východu cez juh, až po západ

KC 2: forma reliéfu – kotlinový útvar mierne úžľabného

charakteru, niva Holumnického potoka

sklonitosť – od 1° až 7°, charakteristická

priemerná hodnota 4,5°

orientácia – čiastočne rovina, tok rozdeľuje územie na dve oblasti, západne od potok prevažne západ až juhozápad, východne od Holumnického potoka prevažne východ až sever

KC 3: forma reliéfu – výrazne modelovaná pahorkatina

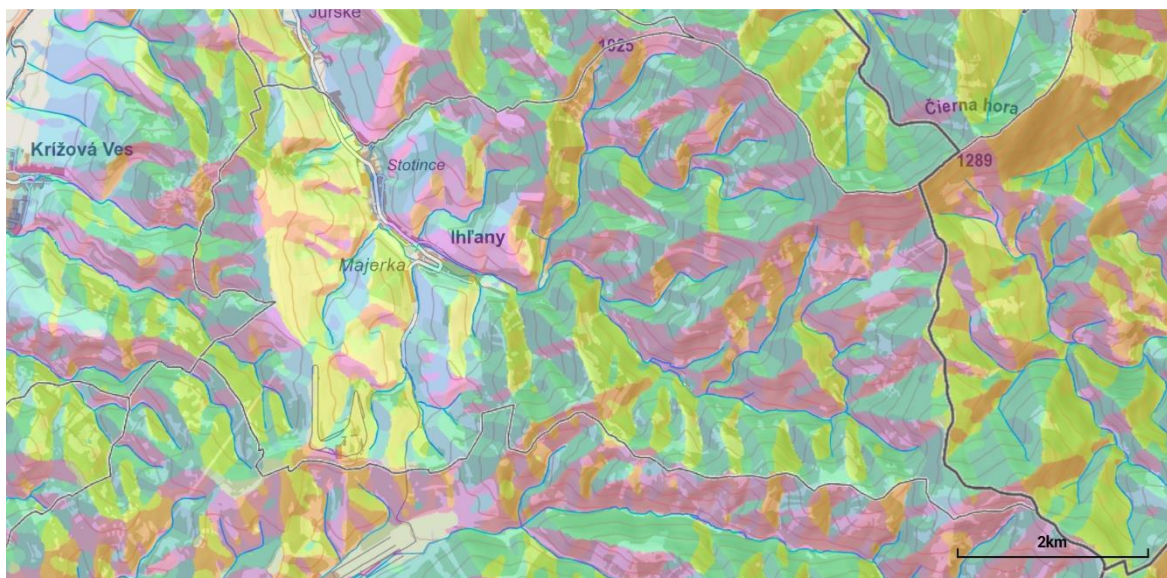
sklonitosť – od 7° až 25°, charakteristická priemerná hodnota 13,6°

orientácia – juhozápad až západ

KC 4: forma reliéfu – výrazne modelovaná krajina s vysokou členitosťou územia

sklonitosť – od 3° až nad 25°, charakteristická priemerná hodnota 18,4°

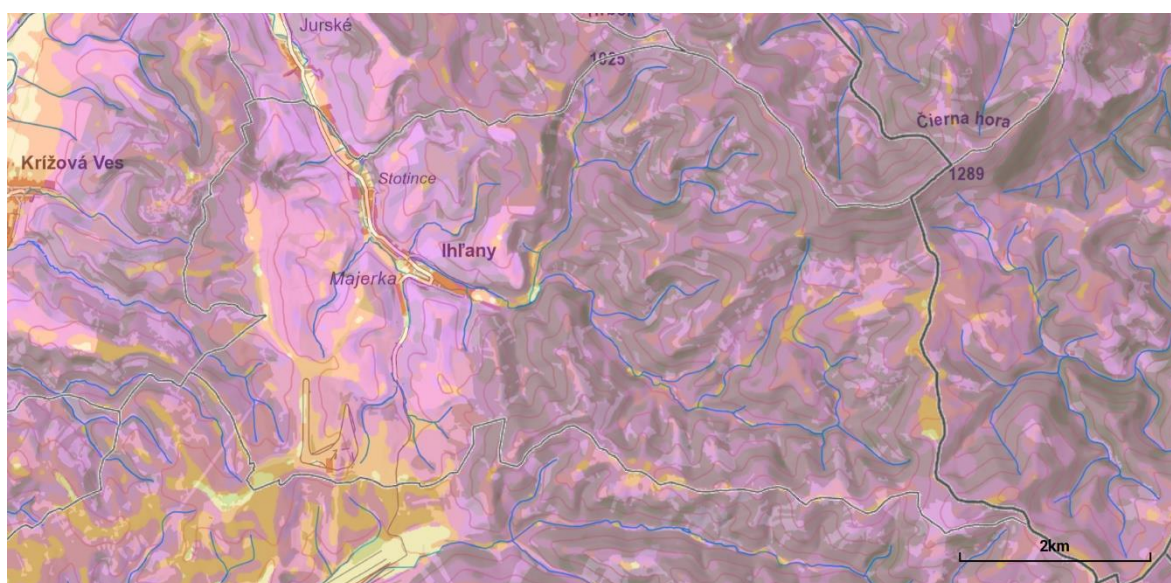
orientácia – všesmerná, výrazne sa meníaca

Orientácia voči svetovým stranám

	rovina		severozápad
	východ		sever
	juhovýchod		severovýchod
	juh		
	juhozápad		
	západ		

Obr. 3: Mapa znázorňujúca orientáciu reliéfu v k.ú. Ihľany

Sklon

	0° - 1°
	1° - 3°
	3° - 7°
	7° - 12°
	12° - 17°
	17° - 25°

Obr. 4: Mapka sklonových pomerov v k.ú. Ihľany

Horniny

Najväčšia a prevažne centrálna časť Levočských vrchov zasahujúca riešené územie je budovaná najmladším, pieskovcovým súvrstvom vnútrokarpatského paleogénu. Tvoria ho prevládajúce masívne strednozrnné až hrubozrnné pieskovce, často obsahujúce

vložky zlepenčov. Jednotlivé lavice pieskovcov sú oddelené tenkými lavicami bridlíc. Vo vrchných častiach súvrstvia bridlice často chýbajú a sú nahrádzané bridličnatými pieskovcami.

Hoci sú Levočské vrchy priestorovo rozsiahle, majú vzhľadom na geologický vývin veľmi monotónne zloženie. Z tektonického hľadiska predstavujú veľkú brachysynklinálu (najmladšie súvrstvie v strede, staršie na okrajoch).

KC 1: geomorfologická jednotka – podcelok: Levočská vrchovina,
časť: Ľubické predhorie

typ svahových deformácií – zosuvy

geologický útvar – paleogén, v malej miere kvartér

geologická stavba – prevažne stredno- a hrubozrnné
pieskovce v absolútnej prevahe nad
ílovcami

KC 2: geomorfologická jednotka – podcelok: Levočská vrchovina,
časť: Ľubické predhorie

typ svahových deformácií – zosuvy

geologický útvar – pleistocén/holocén, holocén,

geologická stavba – prevažne fluviálne sedimenty,
v menšej miere deluviálne sedimenty

KC 3: geomorfologická jednotka – podcelok: Levočská vrchovina,
časť: Ľubické predhorie a Kolačkovský
chrbát

typ svahových deformácií – zosuvy

geologický útvar – paleogén, v malej miere kvartér

geologická stavba – prevažne stredno- a hrubozrnné
pieskovce v absolútnej prevahe nad
ílovcami

KC 4: geomorfologická jednotka – podcelok: Levočská vysočina

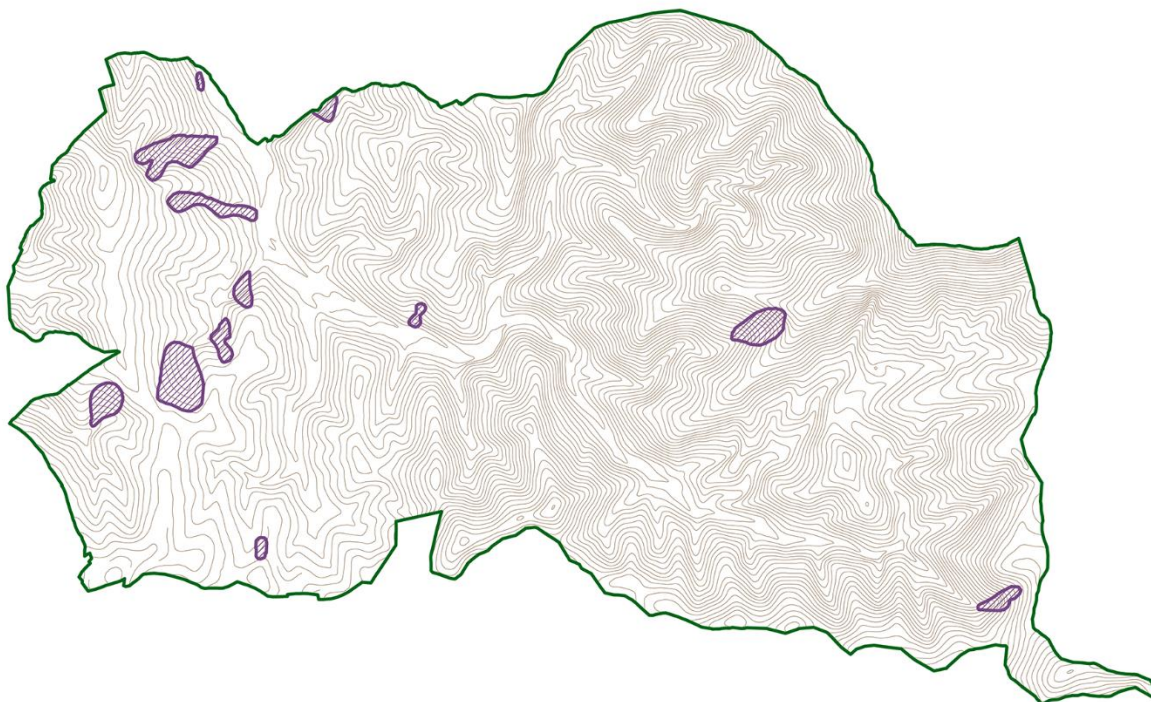
typ svahových deformácií – zosuvy

geologický útvar – paleogén, v malej miere kvartér,
v okolí Holumnického potoka a jeho
prítokov pleistocén/holocén, holocén

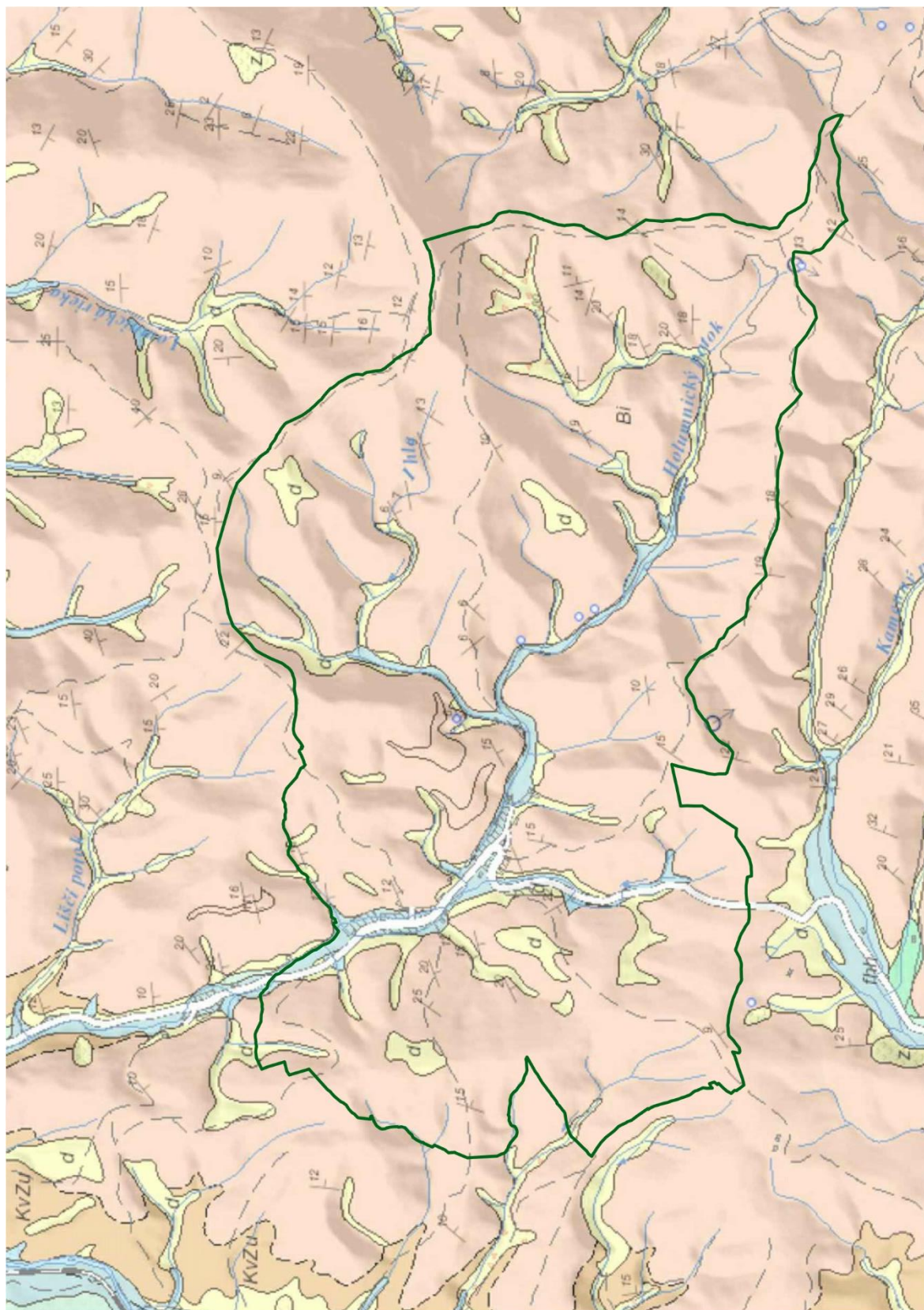
geologická stavba – prevažne stredno- a hrubozrnné
pieskovce v absolútnej prevahe nad
ílovcami, v okolí Holumnického
potoka a jeho prítokov prevažne

fluviálne sedimenty, v menšej miere
deluviálne sedimenty

Svahové deformácie predstavujú z geomorfologického hľadiska na riešenom území najvýznamnejší prvok svahovej modelácie. Najčastejšie ide o zosúvanie (zosuvy), stekanie (zemné prúdy) a plazenie (blokové poruchy, zliezanie svahových hĺn). Paleogénne flyšové a ílovcové súvrstvia predstavujú mimoriadne náchylné územie na zosúvanie. Výrazná časť svahov bola v minulosti postihnutá svahovými deformáciami rôzneho typu a mechanizmu, ktoré sú momentálne v rozličnom štádiu vývoja. Častým morfológickým prvkom sú výrazné odlučné hrany starých zosuvov, pričom transportná a akumulačná časť chýba z dôvodu oderodovania. Povrch svahových deformácií je zvyčajne nerovný, zvlnený, v spodnej akumulačnej časti obyčajne výrazne vypuklý, vo väčšej alebo menšej miere premodelovaný eróziou alebo poľnohospodárskou činnosťou človeka. Pohyby na svahoch ma prevažne sezónny charakter a sú viazané na úhrn zrážok a premočenie pôdy. Významným činiteľom v posledných desaťročiach je však aj poľnohospodárska a stavebná aktivita (terasovanie svahov, budovanie zárezov ciest a iné).

Obr. 5: Zosuvné územia v k.ú. Ihľany

Obr. 6: Geologická mapa M 1:50 000 s vyznačením hranice k. ú.

KVARTÉR

Holocén vcelku

fhh; fluviálne sedimenty: litofaciálne nečlenené nívne hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov

Mladší pleistocén

šw; fluviálne sedimenty: štrky, piesčité štrky a piesky dnovej akumulácie v nízkych terasách

Mladší pleistocén - holocén

dfh; deluviálno-fluviálne sedimenty: prevažne ronové hliny, piesčité hliny s úlomkami, jemnozrnné piesky a splachy zo spraší

Pleistocén / holocén

d; deluviálne sedimenty vcelku: litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny

z; zosuvy

Holocén vcelku

häh; proluviálne sedimenty: prevažne hliny a piesčité hliny s úlomkami hornín a zahlinenými štrkami v nívnych náplavových kuželfoch

Stredný pleistocén (mladšia časť)

šr1; fluviálne sedimenty: piesčité štrky a štrky vyšších stredných terás

Pleistocén / holocén

dhk; deluviálne sedimenty: prevažne hlinito-kamenité (podradne piesčito-kamenité) svahoviny a sutiny

Mladší pleistocén

pw; proluviálne sedimenty: hlinité a piesčité štrky s úlomkami hornín v nízkych náplavových kuželfoch

Stredný pleistocén (mladšia časť)

šr2; fluviálne sedimenty: piesčité štrky a štrky nižších stredných terás

gr2; glacifluviálne sedimenty: hrubé, balvanovité až blokované piesčité štrky nižších stredných terás a kuželfov

gr1; glacifluviálne sedimenty: hrubé, balvanovité až blokované piesčité štrky vyšších stredných terás a kuželfov

PALEOGÉN

PODTATRANSKÁ SKUPINA

Bielopotocké súvrstvie

kfb; konglomerátový flyš: hrubé lavice polymiktných zlepenčov, tenké polohy siltovcov až ílovcov

Zuberecké súvrstvie

KvZu; kežmarské vrstvy: hrubé lavice pieskovcov, tenké polohy ílovcov

Bielopotocké súvrstvie

Bi; stredno- a hrubozrnné pieskovce v absolútnej prevahe nad ílovcami

Všeobecné vysvetlivky

- geologické hranice zistené
- - geologické hranice predpokladané
- zlomy zakryté

Obr. 7: Legenda ku geologickej mape

Povrchové a podzemné vody

Riešené územie je tvorené zložitou sústavou chrbtov a kotlín. Riečna sieť poskytuje predstavu o konfigurácii tohto terénu. Hlavnú tepnu predstavuje Holumnický potok, pretekajúci od JZ okraja obce Ihľany severovýchodným smerom až SV okraju obce. Jeho riečna sieť je stromovitá so symetricky rozmiestnenými prítokmi. Patrí do povodia rieky Poprad. Holumnický potok je tokom IV. rádu. Medzi jeho najvýznamnejšie prítoky na území obce patria: Peklo, Kobylí potok a Ihla (všetky sú pravostranné). Maximálne prietoky dosahuje v mesiacoch apríl a máj, čo súvisí predovšetkým s topením snehu v odlesnených ako aj zalesnených územiach. Minimálne prietoky dosahuje v mesiaci december, prípadne január. Podľa priemerného podielu odtoku počas ročných období podľa Duba patrí Holumnický potok do Stredohorskej oblasti, konkrétne podoblasti B1, kde počas zimy odtečie 15,3% celoročnej vody, počas jari 36,6%, počas leta 24% a počas jesene 23,9%. Priemerná ročná teplota vody je okolo 6,9°C. Minimálne teploty sa dosahujú v mesiacoch december – február, v rozpätí 1-3°C. Maximálne teploty sú od mája do augusta, v hodnote 15-22°C.

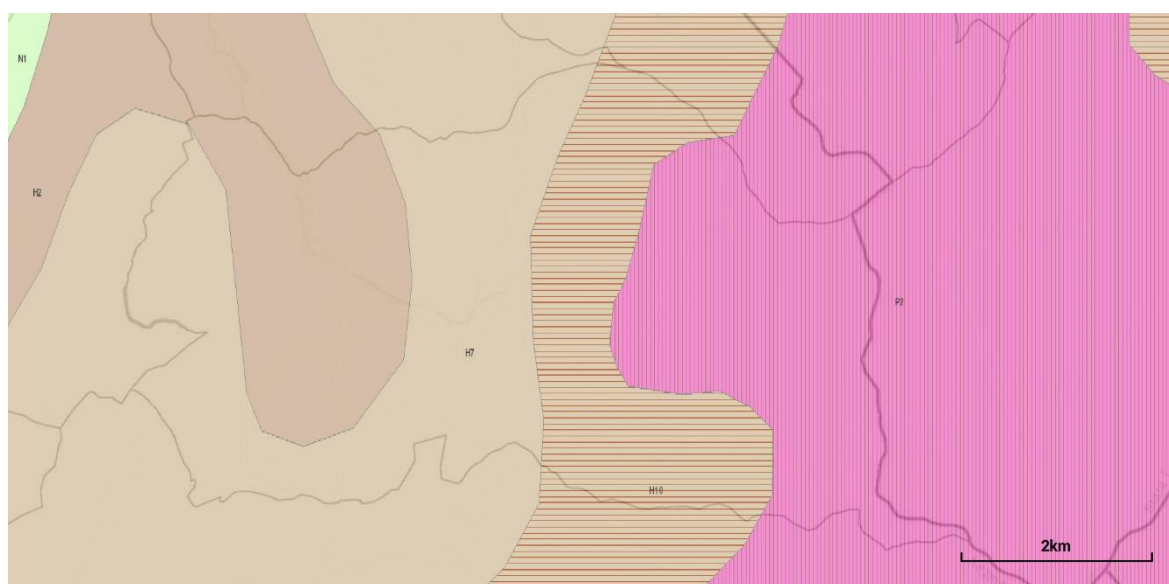
V riešenom území je obeh podzemnej vody sústredený predovšetkým do pripovrchovej zóny a z menšej časti do subvertikálnych puklinových zón. Málo priaznivé podmienky pre podzemnú vodu sa odrážajú vo výdatnosti prameňov, ktorá je všeobecne veľmi chudobná a často dosahuje iba stotiny, prípadne desatiny l/s. Podľa klasifikácie Gazdu (1971) patria vody obce Ihľany k vodám kalcitovo-hydrogénkarbotátovým a kalcitovo-magneziovo-hydrogénkarbonátovým. Ich mineralizácia sa pohybuje v rozpätí 0,15-0,35 g/l. Z genetického hľadiska vo vodách plytkého obehu prevažuje karbonatogénna mineralizácia.

Podpovrchové vody kvartérnych sedimentov, medzi ktoré patria prevažne fluviálne sedimenty, sú uložené v doline Holumnického potoka a jeho prítokov. Vytvárajú dobré prostredie pre filtráciu a akumuláciu podzemných vôd. Niva Holumnického potoka má na území katastra šírku 10-100 m. Hrúbka náplavov podľa (Nemčok, 1990) má rozpätie 2,4-7,1 m. Pri okrajoch nivy sa hĺbka znižuje na minimálnu hodnotu 2,4 m. Hrúbka zvodnej vrstvy je 3-5,6 m. Proluviálne sedimenty, uložené vo forme náplavových kužeľov nachádzame pri vyústení bočných dolín do dolina hlavného toku. Ich materiál je málo vytriedený, pozostávajúci prevažne zo zahlinených štrkopieskových sedimentov. Pri celkovom obeh a akumulácii podzemných vôd nehrajú významnú úlohu.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí katastrálne územie obce do hydrogeologického rajónu P 119 PD, Paleogén Levočských vrchov – subrajón povodia Popradu (Vyhláška 224/2005 Z.z., príloha č. 1).

Pôdy

Z pôd je pre katastrálne územie obce Ihľany najrozšírenejším pôdnym typom kambizem, a to vo všetkých krajinných celkoch. Predovšetkým kambizeme na flyši, na výrazných svahoch 12°–25°, stredne ťažké až ťažké; typické kambizeme na minerálne bohatých zvetralinách flyšov a kambizeme plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké. Z pôdných druhov prevládajú pôdy piesočnato-hlinité a hlinité pôdy (stredne ťažké). Pôdy s menším obsahom ílovitých častíc a s väčším zastúpením piesočnatých sa v malých náznakoch nachádzajú v okolí vodných tokov.

Pôdny typ - pôdy dominantné	
D1 - Regozeme arenické silikátové	N1 - Fluvizeme typické
D2 - Regozeme arenické karbonátové	N2 - Fluvizeme typické
D3 - Regozeme arenické silikátové a kambizeme arenické, kyslé	N3 - Fluvizeme typické karbonátové
G1 - Pseudogleje typické a Pseudogleje luvizemné nasýtené až kyslé	N4 - Fluvizeme glejové a Fluvizeme pelické glejové
G2 - Pseudogleje nasýtené	N5 - Fluvizeme glejové
G3 - Pseudogleje typické kyslé až Pseudogleje stagnoglejové	N5G - Gleje
G3t - Pseudogleje organozemné a gleje	N6 - Fluvizeme pelické glejové
H1 - Kambizeme typické nasýtené až kyslé	P1 - Podzoly typické
H10 - Kambizeme dysrické	P2 - Podzoly kambizemné
H11 - Kambizeme pseudoglejové kyslé	P3 - Podzoly typické
H2 - Kambizeme typické nasýtené	R1 - Rendziny a Kambizeme rendzinové
H3 - Kambizeme typické, nasýtené	R2 - Rendziny typické litické a rubefikované
H4 - Andozeme typické nasýtené, Kambizeme andozemné a Kambizeme typické nasýtené	R3 - Rendziny výluhované a kambizeme rendzinové
H5 - Kambizeme pseudoglejové nasýtené a Čiernice typické	R4 - Rendziny výluhované a Rendziny organozemné
H6 - Kambizeme pseudoglejové nasýtené	R5 - Pararendziny a Regozeme
H7 - Kambizeme dysrické a Kambizeme typické, kyslé	R6 - Pararendziny, Regozeme a Kambizeme rendzinové
H8 - Kambizeme typické kyslé	T1 - Organozeme typické a Organozeme glejové nasýtené až karbonátové
H9 - Andozeme typické kyslé, Kambizeme andozemné a Kambizeme typické kyslé	T2 - Organozeme typické a Organozeme litické kyslé
I1 - Luvizeme typické a Luvizeme pseudoglejové	a - Kultizeme degradačné imisné (výrazne kontaminované magnezitovými exhalátmi)
I2 - Luvizeme typické a Luvizeme pseudoglejové	r - Litozeme silikátové a rankre
I3 - Luvizeme typické	s - Solončaky a slance
I4 - Luvizeme pseudoglejové	v - voda
L1 - Čiernice typické	Č1 - Černozeme typické, karbonátové
L2 - Čiernice arenické	Č2 - Černozeme typické
L3 - Čiernice typické karbonátové	Č3 - Černozeme typické karbonátové a Černozeme arenické karbonátové
L4 - Čiernice glejové	Č4 - Černozeme hndozemné a pseudoglejové
L5 - Čiernice typické karbonátové a čiernice glejové karbonátové	Č5 - Černozeme typické karbonátové
M1 - Hndozeme typické	Č6 - Černozeme čiernicové karbonátové
M2 - Hndozeme typické a erodované	Č7 - Černozeme čiernicové karbonátové
M3 - Hndozeme rubefikované a Luvizeme rubefikované	
M4 - Hndozeme luvizemné a Luvizeme	
M5 - Hndozeme pseudoglejové a pseudogleje	

Obr. 8: Mapa pôdných typov v k.ú. Ihľany

Klíma

Z hľadiska klimatického členenia patrí katastrálne územie do klimatického regiónu veľmi chladného, vlhkého, s dĺžkou obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C v dňoch 182.

Z hľadiska klimatickogeografických typov patrí do typu krajiny s kotlinovou klímou s veľkou inverziou teplôt, subtypu veľmi chladného so sumou teplôt 10°C a viac < 1800, s priemernou teplotou vzduchu v januári -5 až -6°C a priemernou teplotou za vegetačné obdobie 10 až 11°C.

Najteplejším mesiacom je júl s priemernou teplotou 16,8°C. Priemerná ročná teplota dosahuje hodnotu 6,5°C.

Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Tepl.	-5,5	-3,2	1,0	6,6	11,9	15,0	16,8	15,8	12,3	7,1	2,0	-2,2	6,5

Relatívna vlhkosť vzduchu je najvyššia v zimnom období október – marec, priemerná hodnota 82%. V letnom polroku, apríl – september, je priemerná relatívna vlhkosť 73,5%. Najnižšia relatívna vlhkosť je v apríli (73%) a v máji (72%). Tlak vodných pár má rovnaký chod ako teplota. Najvyšší je v júli (10,5 mm Hg) a najnižší v januári (2,6 mm Hg). Ročný priemer tlaku vodných pár je 6,1 mm Hg a klesá s nadmorskou výškou. Ročný priemer sýtosťného doplnku 1,9 mm Hg. Najvyššie hodnoty dosahuje v júl (3,8 mm Hg) a august (3,4 mm Hg) a najnižšie v mesiacoch december (0,5 mm Hg) a január (0,4 mm Hg). So stúpajúcou nadmorskou výškou klesá.

Oblačnosť riešeného územia je charakterizovaná pomerne jednoduchým a vyrovnaným chodom s menej výrazným maximom v decembri 78%. Ročný priemer oblačnosti je 66%. Mierny nárast oproti tejto hodnote je od novembra do februára. Vyrovnaný stav oblačnosti, marec – október.

Počet jasných dní súvisí s oblačnosťou. Celkový počet jasných dní je 30,7. Najviac ich je v mesiaci marec (4,4). Najmenej jasných dní je v novembri (1,6) a decembri (1,7). V letnom polroku je počet jasných dní vo všeobecnosti nižší (2,1) ako v zimnom polroku (2,6).

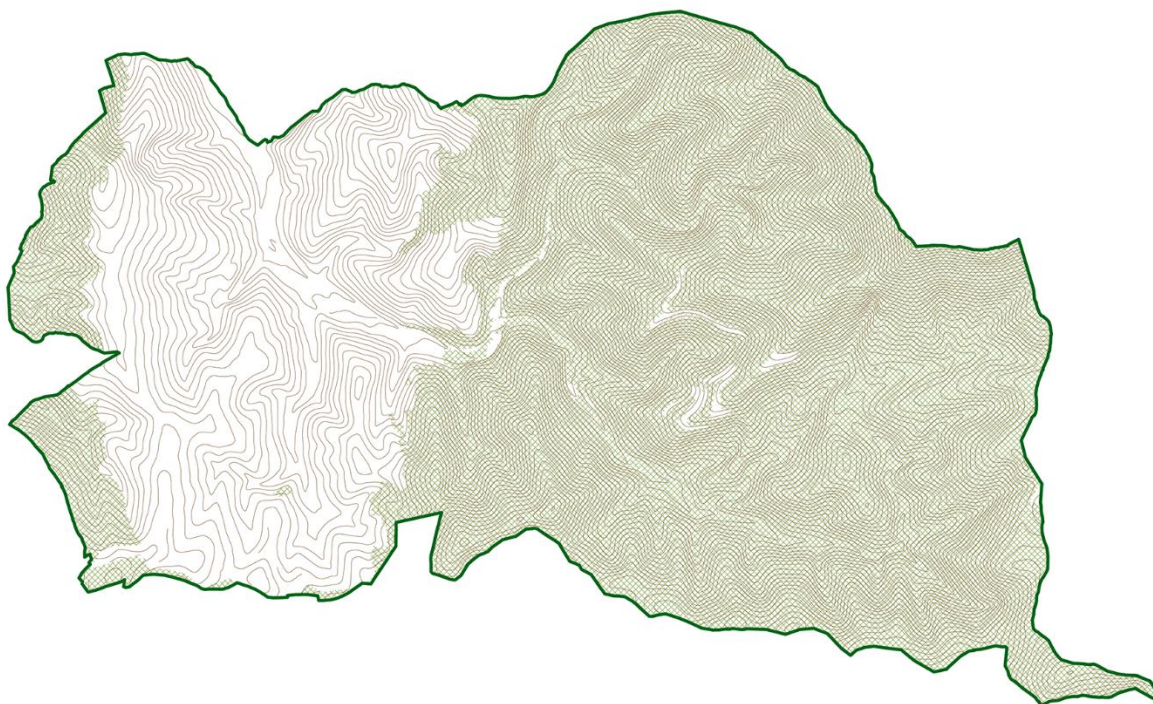
Maximálna doba slnečného svitu je v júli 255 hodín a minimálna v decembri 81 hodín. Ročná suma slnečného svitu je v priemere 2050 hodín.

Zrážky v riešenom území tiež charakterizuje pomerne jednoduchý chod s maximom v letných mesiacoch jún – august (max. júl 111 mm). V zimných mesiacoch dochádza k poklesu o dve tretiny (min. február 35 mm). Polrok apríl – september je takmer 2-násobne vlhší ako polrok október – marec. Priemerný úhrn zrážok počas roka je 708 mm.

3.2 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Lesná vegetácia

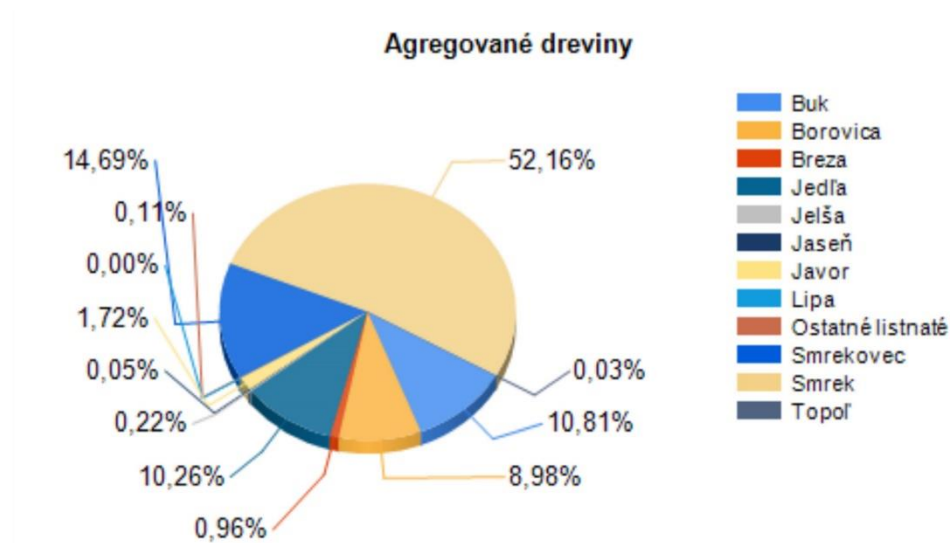
Lesné porasty sú na území katastra rozšírené prevažne v KC 4. Zaberajú rozlohu 19 049,285 m², čo predstavuje 66,9% z celkovej výmery katastra. V druhovom zložení stromovej etáže prevláda v oboch katastrálnych územiach smrek obyčajný (*Picea abies*). V k.ú. Majerka ďalej nasleduje smrekovec opadavý (*Larix decidua*), buk lesný (*Fagus sylvatica*) a jedľa biela (*Abies alba*). V k.ú. Stotince nasleduje po smreku borovica lesná (*Pinus sylvestris*) a smrekovec opadavý (*Larix decidua*).

Obr. 9: Znázornenie pokrytia územia lesným porastom v k.ú. Ihľany

Súhrnné informácie - DREVINOVÉ ZLOŽENIE

Územie: katastrálne územie MAJERKA

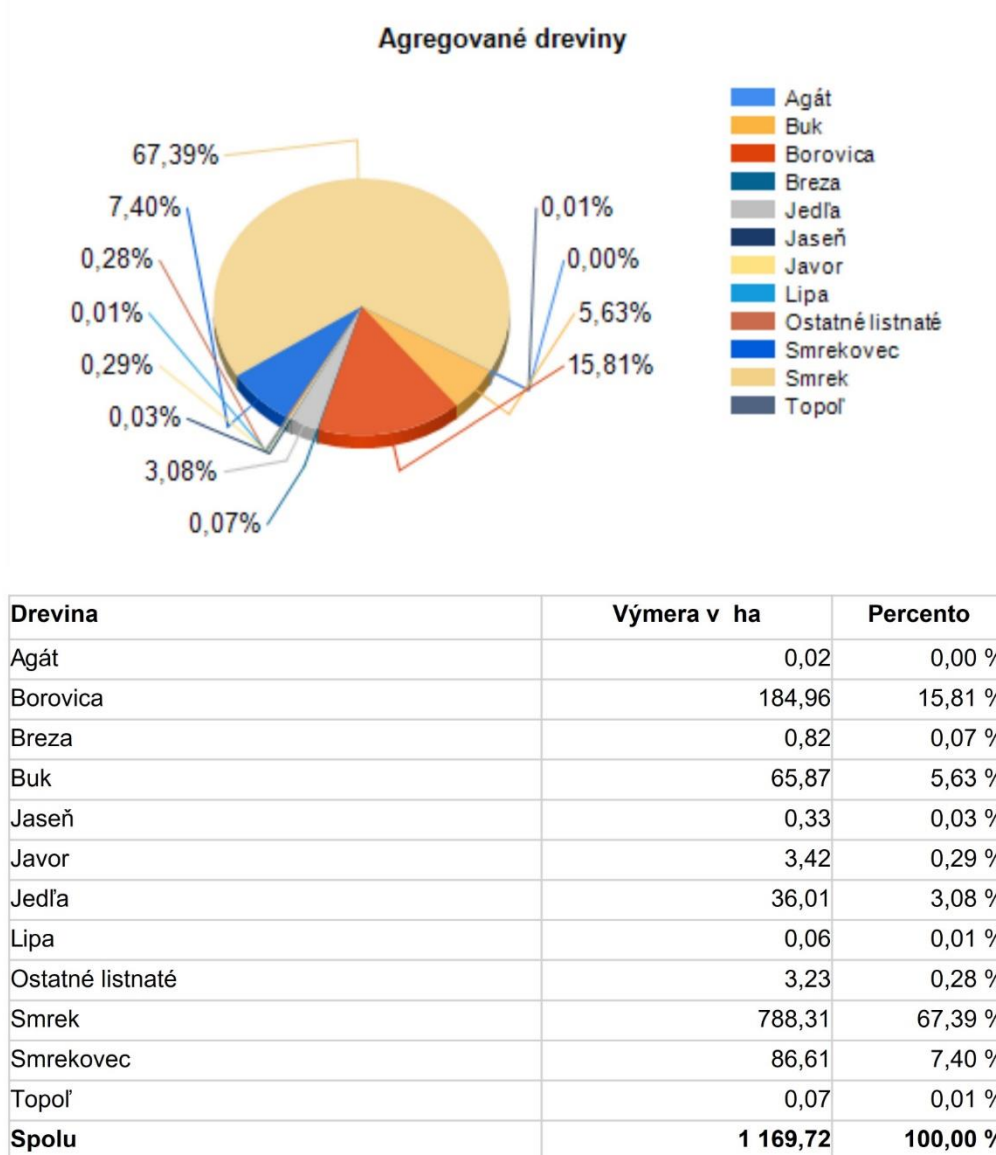

Drevina	Výmera v ha	Percento
Borovica	71,04	8,98 %
Breza	7,62	0,96 %
Buk	85,51	10,81 %
Jaseň	0,42	0,05 %
Javor	13,59	1,72 %
Jedľa	81,12	10,26 %
Jelša	1,77	0,22 %
Lipa	0,00	0,00 %
Ostatné listnaté	0,83	0,11 %
Smrek	412,46	52,16 %
Smrekovec	116,14	14,69 %
Topoľ	0,25	0,03 %
Spolu	790,77	100,00 %

Obr. 10: Drevinové zloženie k.ú. Majerka

Súhrnné informácie - DREVINOVÉ ZLOŽENIE

Územie: katastrálne územie STOTINCE

Obr. 11: Drevinové zloženie k.ú. Stotince

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza hlavne v KC 1 a KC 3, kde lemuje prevažne okraje pasienkov a lúk, či pokrýva terasové územia. Pozostáva z krovinovej vegetácie, v malej miere so stromovitej vegetácie. Reprezentuje ju ruža šípová (*Rosa canina*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), javor poľný (*Acer campestre*), dub letný (*Quercus robur*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*) a lieska obyčajná (*Corylus avellana*).

Trvalé trávnaté porasty

Trvalé trávnaté porasty sa nachádzajú prevažne v KC 1 a KC 3. Sú reprezentované skupinou lúk a pasienkov. Z poľnohospodárskej pôdy zaberajú až 84,8%, čo je 6 315,063 m² z celkovej výmery územia.

Z lúk sa v riešenom území nachádzajú dvojkosné lúky s prevahou vysoko stebelných, krmovinársky hodnotných tráv. Rastú tu hlavne praslička poľná (*Equisetum arvense*), záružlie močiarne (*Caltha palustris*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), bôľhoj lekársky (*Anthyllis vulneraria*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), kozia brada východná (*Tragopogon orientalis*), traslica prostredná (*Briza Media*), štrkáč menší (*Rhinanthus minor*), chrastavec roľný (*Knautia arvensis*), mäta pieporná (*Mentha piperita*) a mäta roľná (*Mentha arvensis*), podbeľ liečivý (*Tussilago farfara*), sitina rozložitá (*Juncus effusus*), ostrica lesná (*Carex sylvatica*), praslička lesná (*Equisetum sylvatica*), zvonček konáristý (*Campanula patula*), kostrava lúčna (*Festuca pratense*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), zvonček prhlavový (*Campanula trachelium*), nátržník piesočný (*Potentilla arenaria*), ľubovník chlpatý (*Hypericum hirsutum*), kuklík potočný (*Geum rivale*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*), ostrica vzdialená (*Carex remota*), lipnica stlačená (*Poa compressa*), iskerník chlpatý (*Ranunculus lanuginosus*), pľúcnik turový (*Pulmonaria obscura*), prvosienka vyššia (*Primula elatior*), prvosienka pomučená (*Primula farinosa*), alchemilka sivkastá (*Alchemilla glaucescens*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), stoklas konáristý (*Bromus Ramosus*), pichliač obyčajný (*Cirsium vulgare*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinalis*), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*).

Pasienky vznikli v dôsledku intenzívneho pasenia ako dôsledok neustáleho zošľapovania. Sú to spoločenstvá s prevahou širokolistých tráv a ďatelín. Tieto porasty sú krátkostebné. Medzi reprezentatívne druhy patria: lipnica ročná (*Poa annua*), čakanka obyčajná (*Cichorium intybus*), lipnica nízka (*Poa supina*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), kostrava lúčna (*Festuca pratense*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), ostrica srstnatá (*Carex hirta*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), prvosienka vyššia (*Primula elatior*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), myší chvost (*Achillea millefolium*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), fialka voňavá (*Viola odorata*), kukučína európska (*Cuscuta europea*), alchemilka obyčajná (*Alchemilla vulgaris*), hadí koreň väčší krkavec (*Bistorta major*), králik biely (*Chrysanthemum leucanthemum*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), ľubovník chlpatý (*Hypericum hirsutum*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), prvosienka pomučená (*Primula farinosa*).

Na zamokrených plochách rastie trstá obyčajná (*Phragmites communis*).

Orná pôda a trvalé kultúry

Orná pôda sa rozprestiera na území KC 1 a KC 3. Z poľnohospodárskej pôdy je zastúpená iba 13,4%. Z celkovej výmery katastrálneho územia obce to predstavuje 993,85 m². Najvýznamnejšie postavenie na ornej pôde majú kultúrne plodiny. V početnej miere sa tu však vyskytujú tiež burinné spoločenstvá spôsobujúce značné škody. Buriny môžeme rozdeliť do 2 skupín: buriny okopanín a buriny obilnín. Z burín okopanín tu rastú: hluchavka objímavá (*Lamium amplexicaule*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*), hluchavka purpurová (*Lamium purpureum*), veronika roľná (*Veronica arvensis*). Medzi buriny v obilninách patria mak vlčí (*Papaver rhoeas*), horčica roľná (*Sinapsis arvensis*), kúkoľ poľný (*Agrostemma githalo*), jarmila jarná (*Erophila verna*).

Vodné plochy a toky

Hlavným tokom katastra obce Ihľany je Holumnický potok, ktorý patrí do povodia rieky Poprad, tá do povodia Dunajca, ktorý prostredníctvom Visly tečie do Baltského mora. Vodné plochy sa v katastri nenachádzajú.

Prvky bez vegetácie

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod.

Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)

Priemyselné a dobývacie objekty

V obce sa nenachádza rozsiahlejšia priemyselná zóna. v severnej časti zastavaného územia sa nachádzajú menšie plochy kovovýroby. Ďalšia plocha miestneho priemyslu sa nachádza v centrálnej časti, južne od cintorína.

Energovody a produktovody

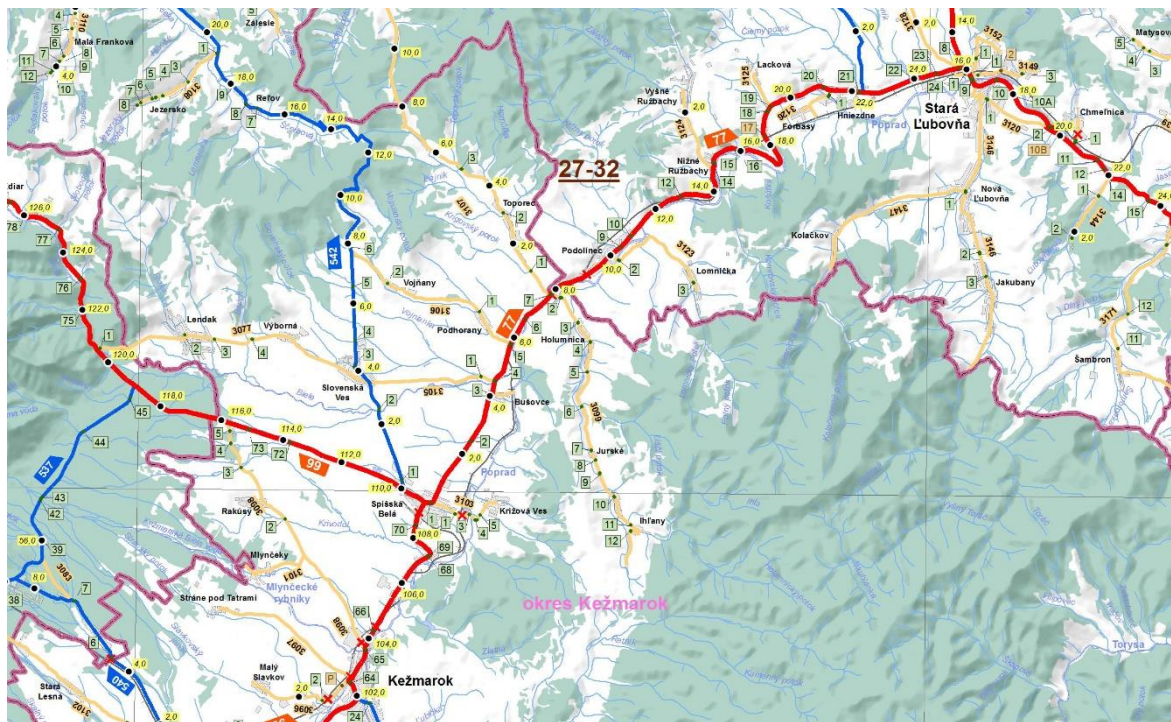
Katastrom obce podľa dostupných podkladov žiadny významný tranzitný energovod a produktovod.

Dopravné objekty a línie

Hlavným dopravným prvkom je do obce trasovaná cesta III. triedy/3099. Ide o slepú cestu napájajúcu obce Holumnica, Jurské a Ihľany z hlavného ťahu Kežmarok – Stará Ľubovňa. Cesta končí v katastri obce Ihľany. V riešenom území sa na ceste nachádzajú

tri mosty, premostujúce Holumnický potok v intraviláne obce. V obci sa nachádza na predmetnej trase cesty III. triedy 5 zastávok regionálnej autobusovej dopravy. Sieť chodníkov nie je v obci dostatočne rozvinutá.

Železničná doprava v katastri obce Ihľany ani v jej okolí situovaná nie je.

Obr. 12: Cestná sieť

Poľnohospodárske objekty

Poľnohospodársky dvor je situovaný v k.ú. Stotince na juhovýchodnom okraji urbanizovaného pásma. Zariadenie je adresované pre poľnohospodársku produkciu.

Lesohospodárske a vodohospodárske objekty

Vodojem je situovaný v KC 4, pri južnom okraji s KC 3. Služí pre obec Ihľany.

Obytné a administratívne plochy

KC 2 je charakterizovaný ako zastavané územie. Prevažnú časť tvorí výstavba RD, pričom sa jedná o IBV. Do administratívnych plôch možno začleniť budovu obecného úradu. K základnej občianskej vybavenosti obce patrí základná škola pre 1.-4. stupeň, materská škola. V Ihľanoch sa nachádza elokované pracovisko strednej súkromnej odbornej školy Biela voda z Kežmarku. Študenti majú

možnosť vzdelávať sa v odbore krajčírka a murár. V obci sa nachádza tiež kultúrny dom a knižnica.

Sídlná vegetácia

Vegetáciu v rámci zastavaného územia je možné charakterizovať ako zväčša záhradnú zeleň v parteroch súkromných záhrad pri IBV, ktorá má charakter zmiešanej zelene ovocných stromov, ihličnatých solitérov, ovocných kríkov a ostatnej dekoratívnej živej zelene. V rámci verejných priestranstiev obce sa sporadicky nachádza stromová uličná zeleň, v k.ú. Stotince sa nachádza v blízkosti cintorína malý park. Deficit verejnej zelene je potrebné kompenzovať.

Rekreačno-oddychové, športové a kultúrno-historické objekty

Obec nemá rozvinutú predmetnú funkciu. Cestovný ruch v danej oblasti nie je rozvinutý.

Zo športu sa v zastavanom území nachádza prírodné futbalové ihrisko bez tribún a ďalšieho vybavenia. Situované je na južnom okraji k.ú. Stotince. Ďalej sa tiež na k.ú. Stotince nachádza tenisový kurt nachádzajúci sa v južnej časti zastavaného územia, vedľa novobudovaného bytového domu.

Medzi kultúrno-historické objekty obce môžeme zaradiť jednoloďový, pôvodne stredoveký rímskokatolícky kostol sv. Martina biskupa, ktorý bol v prvej polovici 19. storočia prestavaný v empírovom slohu. Nachádza sa tu aj Evanjelický kostol augsburského vyznania z roku 1787, ktorý predstavuje tolerančnú barokovo-klasicistickú stavbu so sieňovým, polkruhovo zakončeným priestorom, preklenutým pruskými klenbami. Evanjelický kostol je zapísaný aj v zozname Národných kultúrnych pamiatok. Obidva spomenuté kostoly sa nachádzajú v k.ú. Majerka. V k.ú. Stotince nachádza posledný kostol, tiež zapísaný v zozname NKP. Ide o gréckokatolícky Chrám sv. Michala archanjela. Tento kostol predstavuje jednoloďovú, pôvodne ranogotickú stavbu z poslednej tretiny 13. storočia. V obci sa nachádza ešte jedna pamiatka, zapísaná v registri NKP – je ňou pomník partizánom, nachádzajúci sa pod vrchom Ihla v KC 4. K cirkevným pamiatkam v Ihľanoch zaraďujeme aj Kaplnku pred obcou z roku 1940, Kaplnku Panny Márie Lurdskej, Kríže z roku 1888 pri terajšej poľnej ceste do Krížovej Vsi a Kríž z roku 2003, nachádzajúci sa na vrchu Barich.

3.3 OCHRANA KRAJINY A VÝZNAMNÉ KRAJINÁRSKE A EKOLOGICKÉ ŠTRUKTÚRY

Chránené územia prírody a lokality

Chránené územia podľa medzinárodných dohovorov

- Chránené vtáčie územie Levočské vrchy, identifikačný kód: SKUEV051

výmera na území riešeného územia: 19,72 ha

parcely: k.ú. Stotince _ 624-728

k.ú. Majerka _ 370-376, 383-617

Účelom chráneného územia je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho (*Ciconia nigra*), ďatľa trojprstého (*Picoides tridactylus*), chriaštela poľného (*Crex crex*), jariabka hôrneho (*Bonasa bonasia*), kuvika kapcavého (*Aegolius funereus*), kuvika vrabčieho (*Glaucidium passerinum*), muchárika sivého (*Muscicapa striata*), orla krikľavého (*Aquila pomarina*), orla skalného (*Aquila chrysaetos*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), rybárika riečného (*Alcedo atthis*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), strakoša sivého (*Lanius excubitor*), tesára čierneho (*Dryocopus martius*), tetrova hlucháňa (*Tetrao urogallus*), tetrova holniaka (*Tetrao tetrix*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), výra skalného (*Bubo bubo*) a žlny sivej (*Picus canus*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Na území katastra sa nachádzajú hniezdiská orla krikľavého (*Aquila pomarina*) a ďubník trojprstý (*Picoides tridactylus*), rovnako ako hniezdne a potravné biotopy orla skalného (*Aquila chrysaetos*).

Územné systémy ekologickej stability (ÚSES)

Obec nemá spracovaný miestny ÚSES. RÚSES okresu Kežmarok nebol dostupný, ale z ostatných získaných podkladov je zrejmé, že v riešenom území obce Ihľany sa nachádzajú tieto prvky ÚSES:

- nadregionálne biocentrum Ihla lokalizované v KC 4, v JZ časti katastra
- regionálne biocentrum Levočské vrchy zasahujúce iba minimálne do východného okraja katastra obce Ihľany v KC 1.
- regionálny biokoridor idúci v smere SV-JZ, zaberajúci prevažnú plochu severnej časti KC 4

Ekologicky významné segmenty

- plochy lúk a pasienkov
- plochy lesných porastov
- plochy verejnej zelene a krovinaté porasty v zastavanej časti obce
- plochy nelesnej drevinnej vegetácie v KC 1 a KC 3
- plochy sprievodnej vegetácie vodných tokov

3.4 STRESOVÉ JAVY A ZDROJE

Prírodné stresové javy

Eróznno-akumulačné javy

- prirodzená svahová erózia: svahy patria medzi najčastejšie sa vyskytujúce formy na katastrálnom území. Sú pomerne hlboko modelované, konkávne s miernym až extrémnym sklonom. Svahy na celom katastrálnom území môžeme zaradiť ku svahom eróznym, eróznno-denudačným a denudačným.

- erózna činnosť: je v riešenom území podmienená fyzicko-geografickými predpokladmi a činnosťou človeka. Najvýznamnejšie prejavy plošnej erózie možno pozorovať na mierne sklonených územiach, intenzívne využívaných na poľnohospodárske účely.

Vodná erózia, najmä plošná je viazaná na poľnohospodársky obrábané kotlinové časti územia so sklonom nad 5°. Počas intenzívnejších zrážok môže prerásť do výmoľovej erózie a to aj značných rozmerov. Vodná erózia sa prejavuje množstvom plytkých, niekedy aj hlbších erózných rýh. Ryhy nadväzujú na systém stálych tokov. Ich dná sú bez vegetácie, čo odráža ich aktivitu pri zrážkach. Častou príčinou vzniku vodnej erózie je poľnohospodárstvo a najmä pasenie dobytku, ktorý značne deformuje rastlinný kryt a tým uľahčuje prácu zrážkovej vode.

Stružková a výmoľová erózia je pozorovateľná v celom riešenom území, hlavne v okolí polí a poľných ciest. Prejavuje sa tvorbou výmoľov.

Riečnu eróziu je možné pozorovať hlavne v okolí Holumnického potoka a jeho hlavných prítokov. Ide prevažne o hĺbkovú a bočnú eróziu. Opačným javom je riečna akumulácia, ktorá sa prejavuje v koryte Holumnického potoka formou lavíc, v miestach prítokov vytváraním náplavových kuželov.

- antropogénne príčiny erózie: na viacerých miestach dochádza k erózii pôdy spôsobovanej zjazdením motorovými vozidlami zväčša poľnohospodárskymi strojmi, čo má za následok výraznú deštrukciu a splavovanie pôdy.

Svahové pohyby

Svahové pohyby sú najčastejšie vyvinuté v pokryvných svahových hlinách prevažne ílovitého charakteru. Priemerný sklon porušených svahov je v intervale 8°-16°. Zložené, rotačnoplanárne alebo aj rotačné šmykové plochy zosuvov dosahujú hĺbku 3-8 m. Povrch svahových deformácií býva nerovný, zvlnený, v spodnej akumuláčnej časti obyčajne výrazne vypuklý, vo väčšej alebo menšej miere premodelovaný eróziou alebo tiež poľnohospodárskou činnosťou človeka. Na území katastra sa nachádzajú prevažne laterálne zosuvy rôzneho veku, ktoré vznikli podtínaním svahov potokmi. Podľa kritéria prenášaného materiálu, môžeme na katastrálnom území nájsť zosuvy hlavne zvetralinové, zemné a zosuvy zmiešané. Výrazný, i keď už vekom poznačený a premenený zosuv tvorí východné upätie svahu „Za mlynom“.

Sekundárne stresové javyZnečistenie ovzdušia

V obci a jej okolí sa nenachádza výraznejší miestny zdroj znečistenia ovzdušia.

Znečistenie hlukom

V riešenom území nie sú známe výrazné zdroje znečistenia hlukom.

Kontaminácia pôdy a vôd

Na území obce Ihľany je registrovaných 5 nelegálnych skládok odpadu nachádzajúce sa prevažne v KC 2 (zastavané územie), v blízkosti vodných tokov, čo môže spôsobovať jednak kontamináciu pôdy, ako aj vôd pri zosuve skládky do toku.

Koridory inžinierskych sietí

Najvýznamnejším koridorom inžinierskych sietí v k.ú. je územie vyčlenené pre vzdušné vedenie elektrickej energie 110 kV, prechádzajúce KC 1 severojužným smerom, neskôr pokračujúce na juhovýchod.

4. KRAJINNOEKOLOGICKÁ SYNTÉZA

Obsahom syntézy je tvorba, klasifikácia a charakteristika homogénnych priestorových areálov s približne rovnakými vlastnosťami sledovaných ukazovateľov. Výsledkom sú typy krajinnnoekologických komplexov.

4.1 SYNTÉZA ABIOTICKÉHO KOMPLEXU

Syntézou abiotických faktorov sa na riešenom území vytvorili homogénne priestorové areály – typy abiokomplexov.

4.2 SYNTÉZA SÚČASNEJ KRAJINNEJ ŠTRUKTÚRY

Typy súčasnej krajinnej štruktúry sú syntetickým vyjadrením reálnych jednotiek prvotnej a druhotnej krajinnej štruktúry.

5. KRAJINNOEKOLOGICKÁ INTERPRETÁCIA

5.1 ESTETICKÉ VNÍMANIE KRAJINY

Obec Ihľany spolu so svojimi katastrálnymi územiami Stotince a Majerka, osídľuje územie, ktoré má už v spomínanom členení na štyri krajinné celky výraznú diferenciáciu ako krajinnej štruktúry, tak aj krajinného obrazu. Čo má tiež výrazný vplyv na estetické vnímanie krajiny. Územie svojim charakterom reprezentuje extenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu plynule nadväzujúcu na lesnaté úbočia okolitej vysočiny, čím vytvára scenéricky kvalitný priestor. Krajinný obraz pozitívne ovplyvňuje veľké zastúpenie prírodných celkov v území ako lesné komplexy, mozaiky remízok, lúk a pasienkov, priestor údolných nív vodných tokov s brehovou vegetáciou a horských zalesnených údolí, čo má pozitívny vplyv na diverzitu územia. Samotné urbanizované pásmo sa rozprestiera po oboch stranách Holumnického potoka. Tu je citeľný výrazný nedostatok prírodných faktorov humanizujúcich urbanizované prostredie s výnimkou malých území, akým je napríklad malý park pri cintoríne, či sprievodná zeleň v okolí vodného toku Holumnického potoka. Celkovo je však možné konštatovať, že ráz krajiny riešeného územia a jeho estetické vnímanie rozmanitosti krajinných štruktúr a biodiverzitou povrchu dosahujú pomerne hodnotný súlad.

5.2 ENVIROMENTÁLNE PROBLÉMY

Najpálčivejším enviromentálnym problémom danej oblasti je výrazné rozrastanie sa neprispôsobivého obyvateľstva, čo má za následok rast lokalít zo živelnou výstavbou, tvorbu zlukového bývania vytvárajúcu tzv. „getá“, bez možnosti dosiahnutia logických menežmentových opatrení. Na čo nadväzuje problém s nízkym hygienickým štandardom, problém s nakladaním so splaškami či s odpadom. Dochádza k množeniu nelegálnych skládok predovšetkým

v intraviláne obce, čím môže dochádzať ku kontaminácii nielen pôdy, povrchovej vody Holumnického potoka, ale aj podzemných vôd a v nemalej miere aj infekčnému riziku.

6. KRAJINNOEKOLOGICKÉ HODNOTENIE

Krajinnoekologická stabilita daného územia vychádza z váhových a kvalitatívnych pomerov jednotlivých krajinných štruktúr. Miera ekologickej stability územia je výrazne diferencovaná. Predovšetkým KC 2 je výrazne nestabilné z hľadiska ekologického. KC 4 má priemerný stupeň ekologickej stability. Dôvodom je výrazne pretvorená lesná krajina, v ktorej z pôvodných lesných spoločenstiev sa v súčasnosti zachovalo len veľmi málo, pričom prevažuje monokultúra smreka. KC 1 a KC 2 sú príbuzné charakterom a zastúpením ekostabilizačných prvkov, tak ako aj rizikami, ktoré zdieľajú. Vzhľadom na extenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu sa dá vzácné hodnotiť pozitívny vplyv poľnohospodárskej činnosti na krajinu, ktorá zachováva niekdajšie historické formy terás, remízok, či hájov, ktoré majú výrazne ekostabilizačný charakter v krajine, s výnimkou drobných výhrad. Zároveň veľké množstvo udržiavaných lúk a pasienkov napomáha k diferenciacii krajiny a zároveň vyššej ekostabilizačnej hodnote územia. Jedným z menej stabilných prvkov v krajine je naopak územie bývalého tankodromu, nachádzajúceho sa v južnej časti KC 1.

6.1 NAVRHOVANÉ ČINNOSTI A VYUŽÍVANIE

KC 1 a KC 3:

- prevažne poľnohospodárske využitie územia týchto krajinných celkov doplniť na niektorých rozsiahlejších a homogénnejších plochách ornej pôdy ešte väčším množstvom deliacich pásov, či už vo forme hájikov, vsakovacích pásov alebo terás, aby sa v čo najväčšej miere zabránilo splavovaniu ornej pôdy prevažne eróznou činnosťou do doliny Holumnického potoka. Keďže územie má výraznú sklonitosť, je o to dôležitejšie využívať správne poľnohospodárske postupy pri obrábaní pôdy.

KC 2:

- humanizácia obytných zón zvýšením podielu záhradnej a verejnej zelene, vytvorenie parkových úprav, chránených odpadových hospodárstiev, zeleňou kultivovaných priestranstiev pre šport a oddych, odstránenie nelegálnych skládok v okolí vodného toku a skultivovanie a revitalizácia sprievodnej zelene vodného toku

KC 4:

- zabezpečiť hospodárením na lesných pozemkoch väčšiu diferenciáciu lesných spoločenstiev, ktorá sa bude čo možno v najväčšej miere pripodobňovať pôvodnému zloženiu lesných porastov
- zmierniť vplyvy lesného hospodárstva na svahovú eróziu pre zachovanie kvalitnej lesnej pôdy a nižších lúk a pasienkov
- rešpektovať lesným hospodárením biokoridor regionálneho významu vedúci do KC 4 zo SV, pokračujúc juhozápadným smerom
- rovnako rešpektovať biocentrum nadregionálneho významu zaberajúce JZ polovicu územia tohto krajinného celku

7. KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN – EKOLOGICKY OPTIMÁLNE PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

7.1 ALTERNATÍVNY EKOLOGICKÝ VÝBER

Variantnosť určenia jednotlivých území krajinných celkov je podmienená logickým rozptylom funkcií a využitia odvodených z obsahov kapitoly navrhované činnosti a využívanie. V celkovom merite adresovaných činností a využití je treba zohľadniť vytváranie ekologicky stabilnejších, biologicky pestrejších a biodiverzitu podporujúcich menežmentových opatrení a zámerov.

7.2 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN

KC 1 a KC 3: vytvoriť ešte stabilnejšie podmienky pre poľnohospodársku produkciu v zmysle zachovania pôdneho dedičstva, zamedziť alebo výrazne obmedziť zvýšenú erozívnu činnosť. Podporovať biodiverzitu lúčnych a pasienkových spoločenstiev fauny a flóry správnymi menežmentovými opatreniami v krajine a v čo najväčšej miere zachovávať a revitalizovať historické krajinné štruktúry v území.

KC 2: vytvoriť optimálneho enviromentálne – prírodné prostredia urbanizovaného pásma s ohľadom na odstránenie jestvujúcich ekologických a enviromentálnych závad.

KC 4: podľa možností lesohospodárskych zámerov aplikovať rozmanitejšie druhy drevín do výsadby pre vytvorenie ekologicky stabilnejšieho, biodiverzitu podporujúceho lesného prostredia, sanovať účinky erózie pôdy spôsobenej ťažkými mechanizmami a zabezpečiť technicky kvalitné a normované lesné hospodárske cesty.

7.3 KRAJINNOEKOLOGICKÉ OPATRENIA

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- v KC 1 a KC 3 navrhujeme aj naďalej podporovať mozaikovitosť poľnohospodárskej krajiny udržiavaním terás, remízok a hájikov a tiež revitalizovať zanikajúce historické štruktúry, aby sa v čo najväčšej miere podporili protierózne opatrenia voči splavovaniu ornice.
- v KC 4 pomocou lesohospodárskych opatrení zabezpečiť postupné prinavrátenie sa k pôvodnému drevinovému zloženiu lesných porastov, ktoré spôsobí vyššiu stabilitu územia

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- v KC 2 navrhujeme obmedziť živelne sa rozrastajúcu zástavbu, vytvoriť kultivovanejšie prostredie zlikvidovaním nelegálnych skládok, revitalizovaním sprievodnej zelene Holumnického potoka a vytvorením oddychových priestranstiev s väčšou previazanosťou s prírodným prostredím v jeho okolí, zvýšiť podiel verejnej zelene

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach

- jestvujúcu verejnú zeleň v obci navrhujeme po individuálnom posúdení prerezať a nahradiť novou výsadbou hodnotných druhov drevín so zreteľom na ich alergizujúce účinky

Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- v KC 1 a KC 3 podporovať a aplikovať menežmentové opatrenia zabezpečujúce protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy
- v KC 2 zlikvidovať nelegálne skládky odpadu
- v KC 4 zabráňovať ďalšiemu odlesňovaniu územia, rekultivovať odlesnené územia, aby sa zabráňovalo odnášaniu kvalitnej lesnej pôdy, podporovať biodiverzitu lesných spoločenstiev

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

- zabezpečiť vyššie zastúpenie verejnej zelene v intraviláne obce
- kultivovať územia so živelnou a nelegálnou zástavbou a zamedziť ich ďalšiemu rozrastaniu, zabezpečiť estetickjšie prostredie v okolí takýchto území použitím zelene

- aktívne pristupovať k menežmentu lesných porastov aj formou následného zalesňovania územia a to hlavne drevinami podporujúcimi pôvodné drevinové zloženie a zvyšujúcimi diferenciáciu lesných spoločenstiev, rovnako ako aj rozdielne vekové zloženie

B. ZÁVER

Obec Ihľany so svojimi krajinárskymi danosťami celého vlastného katastrálneho územia vlastní vysoký potenciál pre rozvoj a aj skvalitnenie jestvujúcich pomerov v zmysle zvýšenia enviromentálnej, ekologickej a ekonomickej hodnoty územia. Jednotlivé krajinné celky súhrnného katastrálneho územia svojou rozmanitosťou, zaradením, jestvujúcim a možným budúcim využitím môžu vytvoriť pestrú poľnohospodársky a agroturisticky funkčnú a zároveň ekologicky stabilnú mozaiku územia. Podstatnými faktormi pre koncepčný postup riešení nastolených problematík sú najmä jasné menežmentové opatrenia záväzne prijaté na komunálnej úrovni, vnesené ako záväzné stanoviská a postupy do nariadení a ÚPD. Celkový realizačný proces by nemal podliehať lokálnym záujmom, bez koncepcie sledovania výslednej enviromentálnej a ekologickej stability celej obce a jej území.